

Kirjoittanut Elli Laitinen, Kuopio. syksyllä 2007

Onnea voi ostaa!

Minä ostaa rytkäytin. Ja vieläpä osamaksulla. Tarkalleen ottaen viisi metriä ja kaksikymmentä senttiä.

Pitkään olin jo aavistellut sairastavani jotain kummallisen kavala tautia, joka selvästikin oireili varsinkin kesän kynnyksellä, mutta kaikkein pahimmillaan oireet tuntuivat vaivaavan kesän helteisimpinä päivinä. Päivinä, jolloin auringonvalo siivilöityi kaislikon läpi ja hento tuulenvire toi lumoavan kutsun järveltä harmaantuneelle mökkilaiturille, jossa silmät suljettuina makasin vanhan täkkirievun päällä liukuen kauas pois vain parmaan itsepintaisen surinan muistuttaessa, ettei mikään ole täydellistä.

Niin ne oireet taas ilmaantuivat ja voimistuivat alkukesästä, kun viimeisetkin kirjosiepot olivat palanneet ja käyneet taloksi uuteen pesäpönttöönsä, jota oli huolella nikkaroitu kevään viimeisillä puutyötunneilla, opettajan jo vaimeasti suvivirttä hyräilevän ja sangen tyytyväisesti myhäilevän hyörinän saattelemana.

Taudin diagnosointi ei tapahtunut aivan perinteisellä tavalla. En suinkaan selannut lääkärikirjaa kuulostellen kehoani huolestuneena aina kulloisenkin taudinkuvauksen kohdalla, vaan tutkailin kaikessa rauhassa Savon Sanomia, painomusteen voimakkaan tuoksun kutitellessa nenää. Ja siinä se oli! Oikein kuvan kanssa.

Kertajysähdyksellä ymmärsin sairastavani kajakkikuumetta. Koskaan aikaisemmin vain ei ollut käynyt mielessä, että sellainen onni saattaisi olla minuakin varten. Nyt asia esitettiin valossa, joka sai minut kiinnostumaan: kassiin helposti pakattavassa muodossa, kätevästi kuljetettava, siististi säilytettävä ja mikä parasta, pienessä tilassa. Siltä istumalta hyppäsin autooni ja ajoin marketeille moista ihmettä kummastelemaan. Ilmatäyteinen kajakki. Ja siinä samassa, kun pääsin sisälle liikkeeseen ja näin tuon ”laivan” seinälle nostettuna, tiesin, että haluan OIKEAN kajakin. Kajakin, joka olisi sulavalinjainen, lasikuituinen ja kaunis kuin koru. Kajakin, jonka kuljettamiseen, nostamiseen ja säilyttämiseen liittyvät esteet olisin valmis raivaamaan tieltäni ”rinssirohkean” raivolla ja kiihkolla. Ja kertaakaan ei käynyt mielessäni, että yleisempää lienee ensin tutustua melomisen saloihin ja kuulostella, tuntuisiko laji kenties niin omalta, että sellainen investointi kannattaisi tehdä. Minä halusin kajakin! Ja heti!!

Ja niin alkoi surffailu, sukeltelu ja yöllinen hiiviskely kajakkikaupoissa internetin välityksellä, realismin tonttusen istuskellessa olkapäällä jalkoja villisti heilutellen ja ilkkurisesti muistutellen pienestä budjetista, johon kaikki haaveet uhkaavasti näyttivät kaatuvan. Lopulta ainoaksi vaihtoehdoksi tuntui jäävän käytetyn kajakin hankkiminen. Se saisi kelvata tähän tuskaan ja niin naputtelin jännityksellä hakusanat ”käytetty kajakki” ja googletin itseni sisälle elämäni seikkailuun.

Hengittämättä hiljaa odotin haun tulosta, joka avautuessaan eteeni tuntui olevan liian hyvää ollakseen

totta. Niin kuin olikin. Kajakki-innostukseni oli heittänyt minut hetkessä, pyörremyrskyn tavoin Myötätuuli Oy:n sivulle, missä oli kaikki se, mitä olin odottanut. Juuri kukkarolleni sopiva, käytetty paketti: Aniaara Avalon varusteineen ja myyjän puhelinnumero... , josta kukaan ei koskaan vastannut kiihkeisiin odotuksiini. Mutta inuitiivisenä ihmisenä tiesin, että Myötätuuli Oy kuulosti juuri siltä, ettei minun kannattanut nyt antaa periksi. Soitin sivun yläreunassa olevaan numeroon, josta Hannu Svegin vastasi. Intia oli nielaissut käytetyn kajakin myyjän ja siinä samassa nielaiksi myös suuren toiveeni saada tuo kajakki omakseni.

Jos luettuani Myötätuuli Oy:n artikkelit vakuutuin siitä, että Hannu taisi kajakin rakennuksen salat, vakuutuin myös siitä, että hän taisi myös kajakin myymisen salat. Kiitos ihmeellisen internetin minulla oli kohta edessäni kuva juuri siitä, mistä olin tietämättäni monet vuodet haaveillut. Kaunis kuin koru... sinivalkoinen unelmani: Avalon Aniaara. Tiesin, että olin löytänyt etsimäni.

Thulet puhaltaa

Samaan aikaan kun Hannu ryhtyi Aniaaraani juhannuskiireissään valmistamaan, minä ”juhannusheilaani” odotellessani ryhdyin raivaamaan esteitä sen kuljetukselle ja säilytykselle. Äärimmäisen epäkäytännöllisenä ihmisenä jo pelkkä taakkatelineiden hankkiminen aiheutti minulle ylimääräisiä pyrähdyksiä verhotangolle. Nyt tarvittiin edullinen vaihtoehto, mutta vasta kun olin kiertänyt kaikki kattotelineitä myyvät liikkeet myötä- ja vastapaivään uskoin lopulta, että autoni oli hintaan katsomatta päättänyt puolestani, mitä se haluaa. Ja niin koitti kesäkuun kolmaskymmenes ja kiisin kohti Mäntyharjua, (jossa kajakin luovutus oli määrä tapahtua,) hurjasti hoilaten: Thulet puhaltaa!

Tärisin jännityksestä. Olin Mäntyharjulla hyvissä ajoin ja odotin kiihkeästi hetkeä, jolloin ensimmäisen kerran näkisin aarteeni. Juuri h-hetken koittaessa kysäisin Hannun pikkuiselta, mutta sitäkin tomerammalta Elias-pojalta, että onkohan minun kajakkini tuolla peräkontissa? Haaveeni olivat taas kerran hetkessä kaatua, kun sain vastauksen, että ei ole, vaan ne kajakit ovat myyntiin. Vielä yritin suurin toivein hieroa kauppoja pikkumiehen kanssa kysyen, että voisinkohan ostaa sieltä yhden itselleni. Tyynesti Elias siihen totesi, ettei se käy, kun isin toimisto on siellä kotona Paraisilla. Pääsimme kuitenkin sopimukseen ja peräluukun avautuessa tunnistin hetimiten omani upeasta kajakkirivistöstä. Oi ja voi!

Ja voi sitä tunnetta, kun käänsin kajakin keulan kohti Kuopiota ja ensimmäinen yhteinen matkamme alkoi. Olin haljeta onnesta ja vasta Sepän kievarin kohdalla muistin, etten muistanut edes kiinnittää varta vasten hankkimaani punaista lippua hulmuamaan kajakkini perään. Varkauden portilla oli jo pakko pysähtyä -vain siksi, että saatoin kävellä parkkipaikalla autoani kohti, ihastellen, että joku onnellinen on toteuttanut unelmansa! Ja voi, miten pieneltä ja harmaalta autoni yhäkkiä näyttikään! Kyllä. Kyllä kelpo kajakki kuljettaa yhtä autoa ihan iloisesti!

Kajakillinen onnea

Lähestyessäni Kuopiota ja kohta mökkirantaamme, aloin miettiä, kuinka mahtaisin saada kajakin yksin auton katolta alas. Suunnittelin mielessäni jos monenmoista patja-viritystä, jota pitkin liuttamalla voisin turvallisesti kajakkia, autoani ja itseäni särkemättä onnistua yrityksessäni. Jäljellä olivat enää kaksi viimeistä kilometriä. Kun käännyin viimeiselle, tieosuuksista kapeimmalle huomasi kauhukseni, että valtavan musta ukkospilvi vaani juuri järvemme takana. Takaisku tuntui ylivoimaiselta ja lähes lentämällä saavuini mökkimme pihaan. Rauhoitin mieleni, etten tekisi mitään hätiköityä virhettä kajakkia nostaessani, mutta tiesin, ettei aikaa ollut monta minuuttia, mieli kokeilla aarrettani ennen ukkosaloittaessa paukkeensa. Pikaisen matto/patjaviritelmän epäonnistuessa kokosin kaikki peppipitkätossulaisvoimani, hengitin syvään ja nostin kajakin olkapäälleni Hannun ohjeiden mukaan. Aivan kuin olisin nostellut kajakkeja koko ikäni. Kiidätin kajakin rantaan, pujottauduin melontaliiviin ja tyrkkäsin itseni vesille. Ja olin perillä! Mielellinen onnen tunne rinnuksissani vedin ensimmäiset, ne kaikkein herkimmat melanvedot ja unohdin mustana puhuvan, uhkaavan ukkostaivaan, mutta onneksi sekin unohti minut. En tiedä, mihin se katosi, mutta niin suuren onnen tieltä tuskin voi ukkonenkaan olla väistymättä! Samalla katosi myös aika. Meloen piirsin mieleni maisemaan, nyt uudesta näkökulmasta rakkaan mökkijärveni kaislikot, suomättäiden puturat, saaret ja kalliot onnistuen löytämään pari karikkoakin ja ihan ilman karttaa! En muista, söinkö, joinko tai nukuinko, mutta neljän vuorokauden ajan seurasin äänetöntä härkälintua, kaulaansa kurottelevia kuikkia, annoin kajakkini lipua auringon noususta aikaisen aamun usvan läpi kohdaten kunnioituksella joutsenparin ja välillä säikähdyksestä kiljahdellen, kun kajakin viereltä loiskahtaen lähtevät hauet olivat saada minut. Neljäntenä päivänä tuuli yllytti laineet laulamaan ja yllätin itseni ajattelemasta, että entä jos aalokko herättäkin minussa pelkoreaktion? Päätin kokeilla heti. Vastatuuleen, myötätuuleen, sivuaalokkoon... ja huomasi kiljahtelevani riemusta. Ensimmäinen, rankka, mutta lämpöinen kesäsadekuuro järvellä, vesipisaroiden pomppiessa villisti vedenpinnasta herätti taas uudenlaisen ihastuksen tunteen, mutta luulen, ettei minulla edes ole sanoja kuvaamaan tunnetta lipuessani lähes hengittämättä hiljaa auringonlaskun siltaa lämpöiseen kesäyöhön, katsellen ja kuunnellen kurkien lentoa läheiselle suolle. Luulen, tai tiedän, että sillä hetkellä olin maailman onnellisin tyttö!

Meloen maailman kartalle

Ennen lopullista päätöstä hankkia kajakin valvoin yön ja hätäilin, jos lopulta jäänkin oman pienen mökkijärvemme vangiksi, jos en uskallakaan tai onnistu nostamaan kajakkia katolle ja kuljettamaan sitä mukanani suuriin seikkailuihin. Turha oli pelkoni. Ennen kuin kajakki oli ollut minulla kuukauttakaan, olin melonut lähes puhki viisi järveä Pohjois-Savossa (Kallaveteen sentään jäi vielä muutama ranta ensi kesäksi) ja siinä samalla kartoittanut myös kaikki Pohjois-Savon härkälinnut. Muistan, kun Hannu kajakin luovutuksen yhteydessä kysäisi, tarvitsenko karttalaukkua. Suorastaan parahdin, että en vielä ensimmäisenä kesänä, kunhan ensin harjoittelen omalla järvellä. Karttalaukkua minulla ei ollut, mutta karttoja kyllä alkoi kertyä. Uusi päivä, uusi kartta, uudet seikkailut. Eikä tulostimen muste ennättänyt kuivua. Pikkuhiljaa aloin hahmottamaan kotiseutuani aivan uudella tavalla. Ja uudella tavalla alkoivat aamunikin. Siinä missä ennen aamukahvia hörppiessäni lueskelin Savon Sanomia piirtelin nyt melontareittejä kartalle sormellani saaria kierrelleen. Eräänä aamuna

tyttäreni ojensi minulle tekemänsä valtiotutkielman Japanista ja kun tulin sivulle, johon hän oli piirtänyt Japanin kartan, aloin vaistomaisesti ”melo” sormellani saarta ympäri. Vasta kun sormeni kohtasi sanat: ”Japanin meri”, hätkähdin ja nostin sormeni kovin nöyränä pois kartalta. Pohjois-Savon meret riittäkööt toistaiseksi.

Kaikissa olosuhteissa

Ensimmäisen merellisen seikkailuni kohtasin Kaavinjärvellä. Oli niin niin helteinen päivä ja meloin ilman aukkopeittoa. Pian tuuli alkoi yltyä ja siinä empiessäni, pitäisikö aukkopeitto virittää kohdilleen, tuuli voimistui niin, etten enää uskaltanut. Nöyrästi tuulen mahdille kumartaen riisuin Juankoski here I come-lakkini päästä ja tungin sen kajakin sisälle tuulen viemättömiin. Nyt ei tämä tyttö lähtisi Juankoskelle päinkään. Kajakkimelojan ilme vakavana keskitin voimani ja sinnikkäästi meloen etenin vähä vähältä kovaan vastatuuleen, rapakossa istuen, sillä aallot heittivät aina välillä kiulullisen vettä ylleni. Tiesin, että päästäkseni takaisin rantaan, josta olin lähtenyt, minun pitäisi kiertää saaren pää ja joutuisin hetkeksi kovaan sivuaallokkoon. Juuri, kun keräsin rohkeuteni ja päätin selviytyä näin sattumalta veden välkähdyksen saarella kulkevan tien alta ja siellä oli juuri se, mitä eniten toivoin! Siltarumpu. Tosin tosi tosi kapea ja matala, mutta juuri ja juuri vatsallani kajakin päällä maaten ja kädellä rummun katosta tyrkkien onnistuin putkahtamaan sen läpi. Hurraa-huutonni kuuluivat varmasti vettä pitkin Japaniin saakka ja iloisessa myötätuuleessa, yhä rapakossa istuen rantauduin turvallisesti ystäväni mökille, missä saunan piipusta nouseva savukiehkura ja herkullinen bataattipadan tuoksu toivotti minut tervetulleeksi seikkailultani. Silloin luulin, että se oli nyt se kaikissa olosuhteissa. Mutta se olikin vasta edessä päin.

Päivä oli aavistuksen tuulinen, kun läksin kiertämään Laivonsaarta Kallavedellä. Olin varannut retkeeni koko päivän aikaa ja varustautunut runsailla retkieväillä. Koko päivän siksi, että kiikarit, joita kuljetin melontaretkilläni mukana saattoivat pysähdyttää minut pitkiksi toveiksi tutkailemaan lintuja, jotka suurimmaksi osaksi osottautuivat härkälinnuiksi tai kuikiksi. Olin mökillämme päässyt tarkastelemaan härkälintua niin läheltä, että luulin, ettei sen lähemmäksi enää voi päästä. Mutta erehdyin. Kaartaessani saaren kupeessa olevan kivikon ohi, putkahti kajakin vieressä härkälintu yllättäen pintaan kuin pullon korkki. Kovin monta sekunnin sadasosaa emme ennättäneet toisiamme tuijotella, kun se salamannopeasti katosi uuteen sukellukseen. Häthätää ennätin toipua härkälinnun kohtaamisesta, kun sain linssiini jotain, mitä en ollut uskaltanut edes toivoa. Niskat kenossa ja mieli haltioituneena seurasin kalasääsken lentoa, kunnes se surukseni katosi katseeni ulottumattomiin. En ennättänyt kiikareitani laskea, kun kuulin minulle vieraan äänen yläpuoleltani ja riemastukseksi siellä kaarteli kokonainen kalasääskien laivue. Kaiken kaikkiaan viisi poikasta sain lasketuksi, ennen kuin Kaikenlaiset Olosuhteet jälleen yllättivät minut.

Virittelin aukkopeiton paikoilleen, tankkasin itseni urheilujuomalla, kahvilla ja sämpylöillä ja läksin kaartamaan saaren kärkeä melkoisen tuulen vallitessa. Muutaman sekunnin ajan mietin, palaisinko sittenkin samaa, saaren suojaisempaa puolta takaisin, mutta en uskaltanut enää siinä aallokossa ryhtyä kääntämään kajakkiani. Pysyttelin rannan tuntumassa, mutta riittävän kaukana kivikoista ja kallioista, ettei aalto saisi heitettyä minua karille. Jälleen kerran tiukka kajakkimelojan ilme kasvoillani keskityin olosuhteisiin ja tunsin, miten luottamus Aniaaraani kohtaan kasvoi. Vaikka aalto löi välillä vaahtopäänä, ei missään vaiheessa tullut tunnetta, että kajakkini olisi ollut vaarassa kaatua. Lopulta, kun olin kiertänyt saaren suojaiseen poukamaan, kaadoin itselleni termarin korkillisen kahvia, kohotin ”maljan” ja kunnioittavalla äänellä lausahdin: Kaikissa olosuhteissa!

Kyllä onnea voi ostaa.

Ainakin kajakillisen. Ja se ei ole ihan vähän se, ajattelin, kun vielä illan sinisen hetken haltioittamana otin vastaan Koski-laivan peräaallot auringonlaskulla.